

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2017 m. kovo 14 d.

Vilnius

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – VDAI) misija – „**Ginti žmogaus privataus gyvenimo neliečiamumo teisę, tvarkant asmens duomenis**“. Siekdama strateginio tikslo „**Užtikrinti duomenų subjektų teisių apsaugą asmens duomenų apsaugos srityje**“ bei atsižvelgdama į misiją, VDAI 2016 m. vadovavosi 2016–2018 m. strateginiu veiklos planu ir vykdė visas Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme (toliau – ADTAI), Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme (toliau – ERI) ir kituose įstatymuose įtvirtintas funkcijas.

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29¹ straipsnio 1 dalį VDAI dalyvauja formuojant politiką Lietuvos Respublikos teisingumo ministru pavestose asmens duomenų apsaugos valdymo srityje ir ją įgyvendina.

VDAI 2016 m. veiklos prioritetą – „**Duomenų valdytojų informuotumo apie asmens duomenų apsaugą didinimas**“. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu savivaldybėms pavesta daug funkcijų, kurias vykdydamos jos tvarko daug asmens duomenų, įskaitant ypatingus asmens duomenis. VDAI, konsultuodama duomenų valdytojus, pastebėjo, kad nemažai asmens duomenų apsaugos klausimų kyla būtent savivaldybių atstovams. Dėl savivaldybių veiklos VDAI gaudavo ir žmonių skundų. Atsižvelgdama į tai, 2016 m. VDAI siekė didinti savivaldybių ir savivaldybės įmonių, kaip duomenų valdytojų, informuotumą privatumo ir asmens duomenų apsaugos srityje. Įgyvendinant šį prioritetą 2016 m. I ketv. buvo parengta mokymo programa savivaldybių ir savivaldybių įmonių darbuotojams, apimanti pagrindinius asmens duomenų ir privatumo apsaugos klausimus. 2016 m. II ketv. trijose Lietuvos savivaldybėse – Alytaus miesto, Trakų rajono, Utenos rajono – VDAI organizavo seminarus tema „Pagrindiniai asmens duomenų apsaugos aspektai“ savivaldybių ir savivaldybių įmonių, kaip duomenų valdytojų, informuotumui privatumo ir asmens duomenų apsaugos srityje didinti. Tikslinė auditorija – savivaldybės tarybos nariai ir administracijos darbuotojai, savivaldybės įmonių darbuotojai. Renginiuose dalyvavo 161 asmuo.

II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

VDAI 2016 m. prisidėdama prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro valdymo sričių 2016–2018 metų strateginio plano strateginių tikslų įgyvendinimo vykdė savo strateginį tikslą.

Strateginis tikslas (01)

VDAI 2016–2018 m. strateginiame veiklos plane užsibrėžto tikslo – **Užtikrinti duomenų subjektų teisių apsaugą asmens duomenų apsaugos srityje** – įgyvendinimą atspindi toliau pateikti efekto vertinimo kriterijai.

Efekto kriterijus (E-01-01) „Asmenų, palankiai vertinančių VDAI veiklą, dalis, proc.“.

Efekto vertinimo kriterijų atspindi informacija, kiekvienais metais renkama apklausos būdu VDAI interneto svetainėje iš fizinių ir juridinių asmenų, kurie per ataskaitinius metus dėl vienokių ar kitokių priežasčių kreipėsi į VDAI, ir iš renginiuose, kuriuose VDAI atstovai skaitė pranešimus, platinamų apklausų rezultatų. 2016–2018 m. VDAI strateginiame veiklos plane buvo planuota, kad 2016 m. šis rodiklis bus 65 proc., pasiektas 76 proc. VDAI veiklos palankaus vertinimo rodiklis.

Programos įgyvendinimas

VDAI, siekdama užsibrėžto strateginio tikslo, vykdė Duomenų apsaugos valdymo programą. VDAI prižiūri asmens duomenų tvarkymo teisėtumą, tobulina asmens duomenų apsaugos sistemą, kad ji atitiktų Europos Sąjungos keliamus reikalavimus, ir siekia padidinti duomenų valdytojų aktyvumą.

Programos vykdymo rezultatui vertinti yra pasirinktas kriterijus:

R-01-01-01-01 „Asmenų, žinančių apie įstatymų jiems suteiktas teises ir nustatytas pareigas asmens duomenų apsaugos srityje, dalis, proc.“. VDAI lyginiais metais vykdo užsakomąją reprezentatyvią gyventojų apklausą visuomenės informuotumo asmens duomenų apsaugos klausimais, tačiau ataskaitiniais metais VDAI neturėjo finansinių galimybių minėtos apklausos užsakyti. Žmonių informuotumo apie įstatymų jiems suteiktas teises ir nustatytas pareigas asmens duomenų apsaugos srityje klausimas buvo pateiktas 2016 m. Žmogaus teisių stebėjimo instituto organizuotoje apklausoje, kurią atlikus gautas rezultatas, kad 2016 m. 35 proc. respondentų teigė žinantys apie įstatymų jiems suteiktas teises ir nustatytas pareigas asmens duomenų apsaugos srityje.

Programos uždaviniui 01-01 „Tinkamai vykdyti asmens duomenų apsaugos sistemos priežiūrą“ įgyvendinti 2016 m. buvo vykdomos šios numatytos priemonės:

01-01-01 Vykdyti prevencinę duomenų valdytojų priežiūrą;

01-01-02 Dalyvauti formuojant politiką;

01-01-03 Teikti konsultacijas ir informuoti visuomenę;

01-01-04 Nagrinėti asmenų skundus;

01-01-05 Vykdyti tarptautinius įsipareigojimus.

Priemonių, programos uždaviniui įgyvendinti, aprašymas ir produkto kriterijai

Toliau pateikiama informacija, kaip VDAI 2016 m. buvo vykdomos suplanuotos priemonės.

Priemonė 01-01-01 Vykdyti prevencinę duomenų valdytojų priežiūrą.

2016 m. VDAI vykdė planinius tikrinimus. VDAI, įgyvendindama Valstybės kontrolės 2015 m. balandžio 30 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-P-60-12-7 „Elektroninės prekybos kontrolė“ pateiktą rekomendaciją, VDAI atliko didelės duomenų valdytojų grupės patikrinimus. Patikrintas 51 elektronines paslaugas teikiantis duomenų valdytojas, registruotas Valstybinės mokesčių inspekcijos MOSS sistemoje. Tikrinimo metu nustatyta, kad 9 bendrovės netvarko fizinių asmenų duomenų automatinio būdu, 42 bendrovėse nustatyta ADTAĮ, 37 bendrovėse ERĮ pažeidimų. 1 bendrovė pažeidimus pašalino tikrinimo metu. VDAI svetainėje skelbiamas šių tikrinimų apibendrinimas.

2016 m. taip pat buvo patikrinta kita duomenų valdytojų grupė – kelionių agentūros. VDAI domėjosi, ar 7 kelionių agentūrose teisėtai tvarkomi asmens duomenys, naudojami slapukai, ar tinkamai įgyvendinamos duomenų saugumo priemonės.

2016 m. VDAI, reaguodama į susiklosčiusius įvykius, atliko ir neplaninių tikrinimų dėl incidentų, sukėlusių didelį visuomenės susirūpinimą. Paminėtinas VDAI atliktas vieno Vilniaus vaikų darželio tikrinimas dėl asmens vaizdo ir garso duomenų tvarkymo. VDAI nustatė, kad darželio vidinėse ir lauko erdvėse buvo filmuojami vaikai bei darbuotojai ir įrašomas garsas, kad tėvai galėtų prisijungti ir stebėti nuotoliniu būdu, ką darželyje veikia jų vaikai. Atlikus tyrimą nustatyta, kad vykdomas vaizdo stebėjimas vidinėse darželio patalpose prieštarauja ADTAĮ bei kitų teisės aktų nuostatoms bei pažeidžia žmogaus teises į asmens duomenų ir privatumo apsaugą. Toks neteisėtas asmens duomenų tvarkymas apėmė ir tai, kad buvo pažeidžiamos ir darbuotojų teisės bei tėvai turėjo galimybę stebėti ne tik savo, bet ir svetimus vaikus. Darželiui pateikti nurodymai nustatytus pažeidimus pašalinti, vidinėse patalpose vaizdo ir garso duomenų tvarkymas uždraustas. Tikrintam darželiui leista stebėti be garso įrašymo lauko teritoriją vaikų bei turto saugumo tikslu tuomet, kai bus tinkamai įteisinta ši veikla.

Priemonė 01-01-02 Dalyvauti formuojant politiką.

2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamentas priėmė Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas) ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (toliau – Direktyva).

Vadovaujantis Reglamento 94 straipsniu, Direktyva 95/46/EB panaikinama po dvejų metų nuo Reglamento įsigaliojimo dienos, todėl turės būti keičiamas ADTAI, įgyvendinantis minėtą direktyvą. Reglamentas yra tiesioginio taikymo dokumentas, kurio reikalavimus turi pasirengti įgyvendinti kiekvienas duomenų valdytojas. Reglamentas bus pradėtas taikyti 2018 m. gegužės 25 d.

Pagal Direktyvos 59 straipsnį pamatinis sprendimas 2008/977/TVR panaikinamas po dvejų metų nuo Direktyvos įsigaliojimo dienos, o vadovaujantis Direktyvos 63 straipsniu valstybės narės įpareigojamos ne vėliau kaip per dvejus metus po Direktyvos įsigaliojimo dienos priimti ir paskelbti įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi Direktyvos. Atsižvelgiant į tai, turės būti keičiamas Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų vykdant policijos ir teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, teisinės apsaugos įstatymas.

VDAI, atsižvelgdama į plačias pasirengimo asmens duomenų apsaugos reformai ES apimtis, 2016 m. birželio mėn. pradėjo rengti pasiūlymų projektus dėl reikiamų keisti įstatymų Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai ir jau 2016 m. IV ketvirtį šiuos pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų vykdant policijos ir teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, teisinės apsaugos įstatymo Nr. XI-1336 pakeitimo įstatymo projekto pateikė ministerijai.

2016 m. VDAI, tobulindama asmens duomenų ir privatumo apsaugos sistemą Lietuvoje, parengė 7 teisės aktus:

- VDAI direktoriaus 2016 m. sausio 12 d. įsakymas Nr. 1T-1(1.12.E) „Dėl Vaizdo duomenų tvarkymo pavyzdinių taisyklių patvirtinimo“;

- VDAI direktoriaus 2016 m. vasario 19 d. įsakymas Nr. 1T-3(1.12.E) „Dėl pranešimo apie duomenų tvarkymą rekomenduojamų formų patvirtinimo“;

- VDAI direktoriaus 2016 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. 1T-23(1.12.E) „Dėl išankstinės patikros atlikimo taisyklių patvirtinimo“;

- VDAI direktoriaus 2016 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. 1T-24(1.12.E) „Dėl pranešimų dėl išankstinės patikros formų patvirtinimo“;

- VDAI direktoriaus 2016 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. 1T-25(1.12.E) „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2011 m. birželio 17 d. įsakymo Nr. 1T-33(1.12.) „Dėl asmens tapatybės patvirtinimo elektroninėje erdvėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“;

- VDAI direktoriaus 2016 m. lapkričio 24 d. Nr. 1T-35(1.12.E) „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos prie Lietuvos Respublikos ryšių ir informatikos ministerijos 1997 m. liepos 28 d. viršininko įsakymo Nr. 23 „Dėl duomenų teikimo sutarties“ pripažinimo netekusiu galios“;

- Teisingumo ministerijai pateiktas vienas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 6 d. nutarimas Nr. 350 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 12 d. nutarimo Nr. 212 „Dėl ryšio linijos, iš kurios skambinama, nustatymo draudimo netaikymo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“).

2016 m. buvo aktyviai vykdoma teisės aktų derinimo veikla.

Priemonė 01-01-03 Teikti konsultacijas ir informuoti visuomenę.

Kasdieniam gyvenimui klostantis ne tik realiame, tačiau ir skaitmeniniame pasaulyje, neišvengiamas kyla poreikis naudoti vis daugiau asmens duomenų kibernetinėje erdvėje. Į VDAI

kiekvieną dieną kreipiasi asmenys, norėdami gauti konsultacijų ir išspręsti problemas įvairiais asmens duomenų ir privatumo apsaugos klausimais. Vieni nori sužinoti, kaip tinkamai tvarkyti asmens duomenis, kitiems rūpi, kokios yra jų, kaip duomenų subjektų, teisės ir ar pastarosios nebuvo pažeistos. Be to, VDAI, atsižvelgdama į duomenų valdytojų susidomėjimą tam tikromis temomis ir sritimis, rengia viešąsias konsultacijas. 2016 m. buvo parengtos šios viešosios konsultacijos:

1. Ar galima prašyti pateikti trečiojo asmens telefono ryšio numerį tvarkyti tiesioginės rinkodaros tikslu?

2. Ar duomenų valdytojas privalo pateikti duomenų subjektui, norinčiam susipažinti su savo asmens duomenimis, dokumentų, kuriuose tokių duomenų yra, kopijas?

3. Teisės žinoti (būti informuotam) apie savo asmens duomenų tvarkymą įgyvendinimo aspektai duomenų valdytojui vykdant vaizdo stebėjimą vaizdo registratoriumi.

4. Dėl klaidinančio informavimo apie telefoninių pokalbių įrašymą.

5. Dėl situotinio sutikimo tvarkyti jo asmens duomenis vartojimo kredito gavėjo mokumo ir finansinės rizikos vertinimo bei įsiskolinimo valdymo tikslais.

Atsižvelgiant į konsultacijų gausumą interneto vartotojų patogumui VDAI specialistai dažnai užduodamų klausimų rubrikoje parengė atsakymus į šiuos klausimus:

1. Kaip įgyvendinti teisę būti pamirštam „Google“ sistemoje?

2. Ar savivaldybių civilinės metrikacijos skyriai turi teisę viešai skelbti asmenų, ketinančių registruoti santuoką, sąrašus su asmens duomenimis?

3. Ar nepilnametis turi teisę duoti sutikimą dėl jo asmens duomenų tvarkymo tiesioginės rinkodaros tikslais?

4. Esu fizinis asmuo. Įsigijau vaizdo registratorių. Ar prieš pradėdamas jį naudoti privalau užsiregistruoti Asmens duomenų valdytojų valstybės registre?

5. Ar darbdavys prieš įdarbinimą turi teisę prašyti kandidato į darbuotojus pateikti teistumo pažymą?

2016 m. VDAI aktyviai vykdė visuomenės informavimo veiklą. Per ataskaitinį laikotarpį VDAI atstovai dalyvavo organizuojant ir (ar) skaitė pranešimus renginiuose, susijusiuose su asmens duomenų ir privatumo apsaugos klausimais Lietuvoje. Paminėtina sausio 28 d. vykę 10-osios Europos duomenų apsaugos dienos renginiai. Tarp jų kasmet didelio susidomėjimo susilaukianti spaudos konferencija Lietuvos Respublikos Seime, kurioje 2016 m. buvo skaitomi pranešimai apie Lietuvos Respublikos teisinės apsaugos įstatymo 20 metų sukaktį, teisių ir laisvių balansą internete, asmens duomenų apsaugą darbo santykiuose. Šia proga VDAI atstovai buvo kviečiami dalyvauti televizijos ir radijo laidose bei pristatyti visuomenei aktualias asmens duomenų apsaugos srities temas ir atsakyti į žiūrovams bei klausytojams rūpimus klausimus. Antrąją dienos dalį vyko Lietuvos vartotojų instituto, Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių komiteto ir VDAI organizuota konferencija „Asmens duomenų apsauga: gyvenimo elektroninėje erdvėje kaina“. Šiame renginyje VDAI atstovai pristatė pranešimus: „Privatumas ir tapatybė socialiniuose tinkluose“ ir „Sekimas elektroninėmis priemonėmis: už ar prieš?“.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad 2016 m. aktyviai veikė įvairios organizacijos, norėdamos gauti išsamesnės informacijos apie laukiančius pokyčius, įgyvendinus europinę asmens duomenų apsaugos reformą. Antrąjį 2016 m. pusmetį VDAI atstovai ypač dažnai buvo kviečiami skaityti pranešimų naujo teisinio asmens duomenų apsaugos reguliavimo temomis. VDAI prisidėjo organizuojant du plačiai auditorijai skirtus renginius. Tai 2016 m. spalio 27 d. Vilniuje įvykęs „Skaitmeninių teisių forumas 2016“. Pagrindinė forumo tema – 2016 m. priimtas Reglamentas, kuriuo siekiama suvienodinti asmens duomenų apsaugos teisinį reguliavimą visose ES valstybėse narėse. Renginyje su duomenų apsaugos reformos aktualijomis supažindino ES institucijų ekspertai, atstovai iš Lietuvos ir Estijos duomenų apsaugos priežiūros institucijų, Lietuvos ir Latvijos Teisingumo ministerijų, Žmogaus teisių stebėjimo instituto ir kitų organizacijų. VDAI pristatytas pranešimas „Duomenų saugumo pažeidimai: poveikis privatumui ir reputacijai“. Antrasis renginys – 2016 m. lapkričio 17 d. įvykusi konferencija „Asmens duomenų apsaugos teisiniui reguliavimui Lietuvoje – 20 metų: asmens duomenų apsaugos reforma ir asmens duomenų saugumas“. VDAI atstovai supažindino visuomenę su asmens duomenų apsaugos aktualijomis skaitydami pranešimus: „ADTAI 20-metis ir Reglamentas“, „Asmens duomenų apsaugos

reforma – esminiai pokyčiai“, „Sociologiniai, teisiniai informacinių sistemų saugos sertifikavimo ir poveikio vertinimo aspektai“.

Per ataskaitinį laikotarpį VDAI teikė informaciją žiniasklaidai, rengė ir platino naujienų biuletenius ir pranešimus spaudai, norėdama informuoti visuomenę apie svarbius nuveiktus darbus ir reaguodama į asmens duomenų apsaugos srities aktualijas. Paminėtinas pranešimas spaudai dėl asmens duomenų teisėto tvarkymo rinkimuose. VDAI, artėjant 2016 m. spalio 9 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimams, matė tikslinga atkreipti tiek kandidatuojančiųjų, tiek visuomenės dėmesį, kokių atveju rinkiminė agitacija yra teisėta asmens duomenų ir privatumo apsaugos aspektu ir kaip visame rinkimų procese turėtų būti teisėtai tvarkomi asmens duomenys.

Priemonė 01-01-04 Nagrinėti asmenų skundus.

Skundų nagrinėjimo veikla – viena iš reikšmingiausių VDAI veiklų. Vykdydama ją VDAI padeda žmonėms apginti savo teisę į asmens duomenų ir privatumo apsaugą, kuri yra pamatinė žmogaus teisė, priskirtina prie modernių teisių, būdingų išsivysčiusioms šalims.

Pastaraisiais metais šios VDAI veiklos apimtys didėja, atsižvelgiant į tai, kad technologijų vystymasis lėmė tiek viešojo, tiek privataus sektoriaus veiklų vis gausesnį skaitmenizavimą. Netinkama technologijų priežiūra ir asmens duomenų apsaugos teisinio reguliavimo reikalavimų nepaisymas neretai lemia tai, kad pažeidžiamos duomenų subjekto teisės. Duomenų subjektai, geriau informuoti ir susipažinę su savo teisėmis, žino, kaip savo teises apginti ir kur kreiptis pagalbos.

Tuo atveju, kai skundžiantis duomenų subjektas ar skundžiamas duomenų valdytojas nepritaria išnagrinėjus skundą pateiktam VDAI sprendimui, jį gali apskusti teismui, kad atvejis būtų toliau tiriamas. Aukščiausios instancijos teismų sprendimai formuoja asmens duomenų apsaugos praktiką Lietuvoje. 2016 m. VDAI parengė aktualių teismų sprendimų apibendrinimą, kuriame atkreipiamas dėmesys, kad pastaraisiais metais teismams teko grįžti prie anksčiau nagrinėtų klausimų. Nors 2011 m. teismai jau buvo atkreipę dėmesį į tai, kaip svarbu yra tinkamai pranešti skolininkui apie reikalavimo į jo skolą perleidimo faktą bei ketinimus teikti skolininko duomenis jungtinėms skolininkų rinkmenoms, tačiau teismams teko dar kartą atkreipti dėmesį į šiuos klausimus bei priminti, kad turi būti pasirinktas toks priminimo apie išsiskolinimą įteikimo būdas, kad skolininkui taptų žinoma apie įsipareigojimų neįvykdymą. Be to, nors teismai jau ne kartą yra pasisakę dėl asmens duomenų viešinimo namų, sodininkų bendrijų ir pan. skelbimų lentose, siekiant informuoti apie išsiskolinusius namų gyventojus ar bendrijų narius, ar spręsti kitokius rūpimus klausimus, neteisėtumo, vis dar atsiranda asmenų, kurie imasi tokio neteisėto asmens duomenų viešinimo. 2016 m. buvo suformuota labai svarbi teismų praktika dėl vietos nustatymo įrenginių (GSM/GPS įrenginys) naudojimo tarnybiniuose automobiliuose ir to, ar tokiais įrenginiais renkami asmens duomenys yra renkami tiesiogiai ar netiesiogiai iš duomenų subjektų. Taip pat teismai pasisakė dėl duomenų subjekto teisės būti informuotam įgyvendinimo ypatumų teikiant asmens duomenis duomenų tvarkytojui.

Priemonė 01-01-05 Vykdyti tarptautinius įsipareigojimus.

Tarptautinių įsipareigojimų vykdymas tiesiogiai priklauso nuo ES ir ET darbo grupių, komitetų bei institucijų paklausimų ir posėdžių skaičiaus. VDAI, atsižvelgdama į tai ir turimus finansinius išteklius 2016 m. vykdė savo įsipareigojimus. Įgyvendinant šią priemonę VDAI atstovai dalyvavo kai kuriuose darbo grupių posėdžiuose, kur buvo sprendžiami aktualūs asmens duomenų ir privatumo apsaugos klausimai, kuriami ir priimami svarbūs tarptautiniai dokumentai. Nors VDAI neturėjo galimybės tiesiogiai dalyvauti daugelyje ES valstybių narių asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijų darbo grupių susitikimų, tačiau siekdama išlikti lygiaverte nare tarp kitų ES valstybių narių, aktyviai vykdė tarptautinio bendradarbiavimo veiklą susirašinėjimo procedūrų būdu.

2016 m. liepos 12 d. Europos Komisija priėmė ES ir JAV duomenų apsaugos susitarimą „privatumo skydas“ po to, kai 2015 m. spalio 6 d. ES Teisingumo Teismo sprendime buvo nurodyta, kad senoji „saugaus uosto“ sistema nebegalioja. Šis susitarimas taikomas keičiantis asmens duomenimis tarp ES ir JAV. Priėmus šį susitarimą, VDAI yra pasirengusi ir vadovaudamasi juo teikti duomenis į trečiąsias šalis. Atsižvelgdama į pokyčius, VDAI dėl leidimų teikti asmens duomenis į trečiąsias valstybes atnaujino šią informaciją:

- Prašymo formą dėl leidimo teikti asmens duomenis į trečiąsias valstybes išdavimo;
- Atmintinę dėl leidimo išdavimo teikti asmens duomenis į trečiąsias valstybes.

Šia atmintine VDAI užpildė trūkstamas informacijos duomenų valdytojams spragas ir paaiškino, kur reikia kreiptis, kai duomenų valdytojai nori teikti asmens duomenis į trečiąsias valstybes. Šioje atmintinėje pateikiama informacija apie tai, kokie teisės aktai reglamentuoja leidimų išdavimą teikti asmens duomenis į trečiąsias valstybes, kokia informacija ir dokumentai turi būti pateikti VDAI, kaip ir kokia tvarka į VDAI reikia kreiptis.

Toliau pateikiama informacija apie VDAI 2016 m. siektas suplanuotas vertinimo kriterijų reikšmes.

P-01-01-01-01 Duomenų valdytojų registravimas (išnagrinėtų pranešimų apie duomenų tvarkymą skaičius). Planuotas rodiklis 2 000, pasiektas – 2 133.

VDAI registruoja duomenų valdytojus ir tvarko Asmens duomenų valdytojų valstybės registrą. Ataskaitiniais metais VDAI, išnagrinėjusi ir suderinusi duomenų valdytojų dokumentus, įregistravo 601 naują duomenų valdytoją, iš jų 432 privatūs juridiniai asmenys, 87 fiziniai asmenys, tvarkantys asmens duomenis profesiniais tikslais, pavyzdžiui, antstoliai, advokatai ir kt., 82 viešieji juridiniai asmenys. Duomenų valdytojų, įregistruotų pagal asmens duomenų tvarkymo tikslų grupes, pasiskirstymas pateiktas 1 lentelėje.

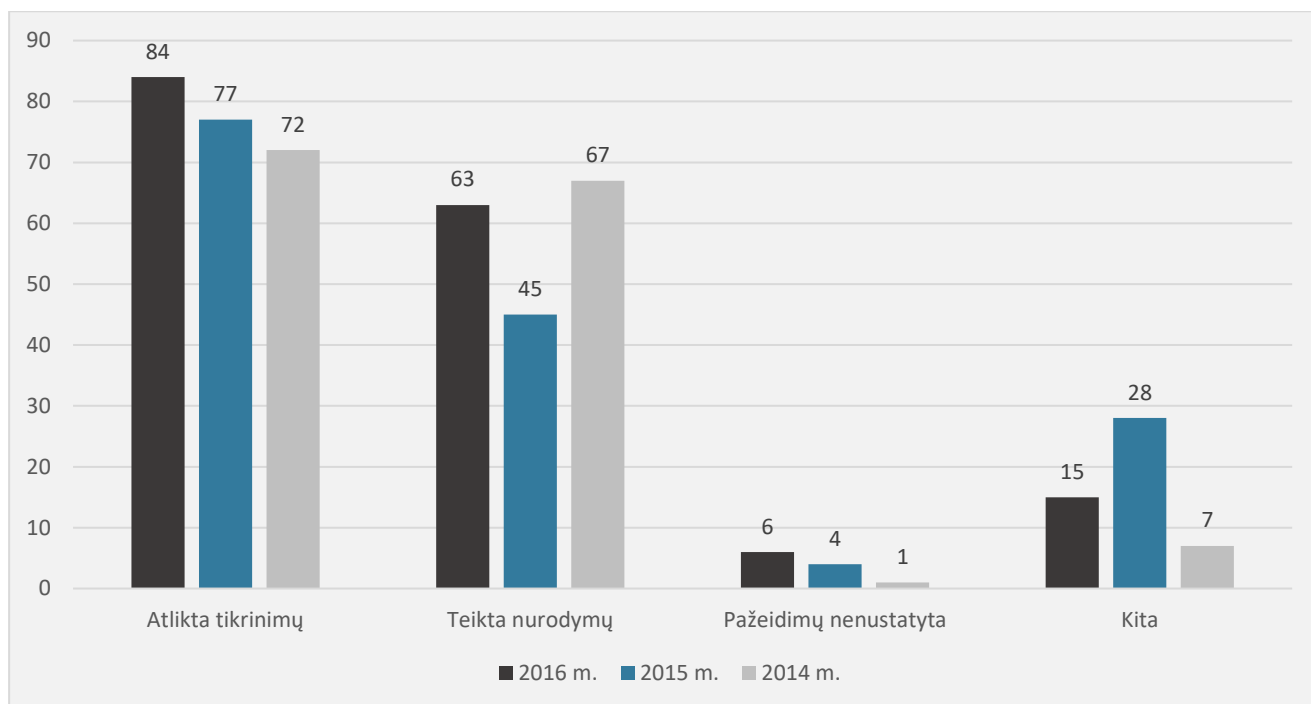
Eil. Nr.	Asmens duomenų tvarkymo tikslų grupė	Atvejai
1	Viešosios tvarkos palaikymas, nusikaltimų prevencija ir tyrimas, turto apsauga	239
2	Prekyba	127
3	Tiesioginė rinkodara	112
4	Advokatų paslaugos	48
5	Sveikatos apsauga	25
6	Paskolos ir kitoks finansavimas, finansinio tarpininkavimo veikla, skolų administravimas	25
7	Elektros, dujų, vandens tiekimas ir kitos komunalinės paslaugos	19
8	Personalo atranka	11
9	Telekomunikacijų paslaugos	6
10	Viešbučių veikla	6
11	Kita švietimo veikla	5
12	Notarų veikla	4
13	Valstybės ir žinybinių registrų tvarkymas	3
14	Darbuotojų elektroninės komunikacijos stebėjimas	2
15	Draudimas	2
16	Kelionių agentūrų ir kelionių organizatorių veikla, bilietų užsakymas	2
17	Antstolių veikla	1
18	Aukštasis mokslas	1
19	Jungtinių finansinės rizikos rinkmenų tvarkymas	1
20	Jungtinių skolininkų duomenų rinkmenų tvarkymas	1

1 lentelė. 2016 m. registruotų duomenų valdytojų pasiskirstymas pagal asmens duomenų tvarkymo tikslų grupes

648 atvejais įrašyti pakeitimai dėl registre esamų duomenų valdytojų. 84 atvejais atsisakyta įregistruoti naujus duomenų valdytojus neužtikrinus teisėto asmens duomenų tvarkymo reikalavimų, 20 duomenų valdytojų 2016 m. buvo išregistruota.

P-01-01-01-02 Prevencinių patikrinimų atlikimas (atliktų prevencinių patikrinimų skaičius). Planuotas rodiklis 75, pasiektas – 84.

2016 m. pasiektas ir viršytas planuotas tikrinimų rodiklis. Ataskaitiniai metais prevenciškai daugiausia tikrinta privatūs juridiniai asmenys (75), 4 viešieji juridiniai asmenys ir 5 fiziniai asmenys.

1 pav. Prevencinių tikrinimų rezultatai 2014–2016 m.

P-01-01-01-03 Išankstinės patikros atlikimas (išnagrinėtų pranešimų dėl išankstinės patikros skaičius). Planuotas rodiklis 400, pasiektas – 502.

VDAI įstatymo nustatytais atvejais nagrinėja duomenų valdytojų pateiktus išankstinės patikros dokumentus. 2016 m. VDAI, išnagrinėjusi 502 išankstinės patikros pranešimus, suteikė 431 leidimą duomenų valdytojams atlikti asmens duomenų tvarkymo veiksmus.

Dėl išankstinės patikros į VDAI 2016 metais 311 kartą kreipėsi viešieji juridiniai asmenys, 231 – privatūs juridiniai asmenys ir 1 – fizinis asmuo. Tarp jų daugiausia vykdančių šias veiklas: sveikatos priežiūros (313), finansinių paslaugų (90), prekių ir paslaugų (40), švietimo ir kultūros (28), valstybės institucijų ir įstaigų (25). 2016 m. daugiausia dėl išankstinės patikros kreipėsi duomenų valdytojai, ketinantys tvarkyti ypatingus asmens duomenis.

P-01-01-01-04 Teisės aktų rengimas (parengtų teisės aktų skaičius). Planuotas rodiklis 7, pasiektas – 7.

2016 m. VDAI, vykdydama teisės aktų rengimo veiklą, parengė 6 VDAI direktoriaus įsakymus ir 1 Vyriausybės nutarimą.

P-01-01-01-05 Teisės aktų projektų derinimas (derintų teisės aktų projektų skaičius). Planuotas rodiklis 300, pasiektas – 422.

2016 m. VDAI siekdama padėti duomenų valdytojams užtikrinti tinkamą asmens duomenų apaugos teisinį reguliavimą, suderino 199 informacinių sistemų nuostatus, 47 įstatymus, 33 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, 33 įsakymus ir 30 registrų nuostatų.

P-01-01-01-06 Konsultavimas asmens duomenų apsaugos ir privatumo apsaugos klausimais (suteiktų konsultacijų skaičius). Planuotas rodiklis 4 500, pasiektas – 5 369.

2016 m. VDAI suteikė 4 368 konsultacijas duomenų valdytojams. Daugiausia duomenų valdytojai konsultavosi telefonu (4 002), 195 kartus teirautasi el. paštu, 106 paklausimai buvo gauti oficialiu raštu, 65 kartus konsultuotasi atvykus į VDAI.

2016 m. VDAI suteikė 1 028 konsultacijas duomenų subjektams. Daugiausia duomenų subjektai konsultavosi telefonu (713), 241 kartą teirautasi el. paštu, 35 paklausimai buvo gauti oficialiu raštu, 34 kartus konsultuotasi atvykus į VDAI.

2 lentelėje pateiktas paklausimų pasiskirstymas 2016 m. 2016 m. suteiktų konsultacijų duomenų subjektams ir duomenų valdytojams pasiskirstymas pagal temas.

Eil. Nr.	Rodiklis	Duomenų subjektams	Duomenų valdytojams
1.	Dėl asmens duomenų teikimo teisėtumo	61	409
2.	Dėl asmens duomenų teikimo į užsienio valstybes teisėtumo	1	106
3.	Dėl asmens duomenų tvarkymo elektroninių ryšių sektoriuje	46	131
4.	Dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo:	227	769
4.1.	Dėl asmens duomenų tvarkymo mokumo vertinimo tikslais	13	31
4.2.	Dėl asmens duomenų tvarkymo įsiskolinimo valdymo tikslais	18	25
4.3.	Dėl asmens duomenų tvarkymo mokslinio, mokslinio medicininio tyrimo tikslais	1	3
4.4.	Dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo kitais tikslais	6	23
5.	Dėl asmens duomenų tvarkymo tiesioginės rinkodaros tikslais	42	155
6.	Dėl asmens duomenų tvarkymo visuomenės informavimo tikslais	27	33
7.	Dėl asmens kodo naudojimo teisėtumo	60	99
8.	Dėl duomenų saugumo	78	327
9.	Dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo ir atsakomybės už ADTAĮ pažeidimus	293	118
10.	Dėl ypatingų asmens duomenų tvarkymo teisėtumo:	2	21
10.1.	Dėl sveikatos duomenų tvarkymo	7	32
10.2.	Dėl teistumo duomenų tvarkymo	3	22
10.3.	Dėl kitų ypatingų asmens duomenų tvarkymo	1	80
11.	Dėl pranešimo apie asmens duomenų tvarkymą automatinio būdu teikimo	6	1 139
12.	Dėl pranešimo dėl išankstinės patikros teikimo	1	277
13.	Dėl teisės aktų rengimo ir derinimo	11	112
14.	Dėl vaizdo stebėjimo teisėtumo	90	393
15.	Dėl VDAI kompetencijos ir ADTAĮ taikymo	142	339
16.	Dėl už duomenų apsaugą atsakingo asmens	0	10
17.	Kita	12	53

2 lentelė. 2016 m. suteiktų konsultacijų duomenų subjektams ir duomenų valdytojams pasiskirstymas pagal temas

P-01-01-01-07 Visuomenės informavimas (parengtų visuomenės informavimo priemonių skaičius). Planuotas rodiklis 115, pasiektas – 146.

2016 m. VDAI aktyviai vykdė visuomenės informavimo veiklą. Per ataskaitinį laikotarpį VDAI atstovai dalyvavo organizuojant ir (ar) skaitė pranešimus 19 renginių, susijusių su asmens duomenų ir privatumo apsaugos klausimais Lietuvoje. Per ataskaitinį laikotarpį VDAI parengė ir išplatino 10 pranešimų spaudai, norėdama informuoti visuomenę apie svarbius nuveiktus darbus ir reaguodama į asmens duomenų apsaugos srities aktualijas, parengė 5 naujienų biuletenius, duota 23 interviu, 7 kartus dalyvauta radijo ar televizijos laidose, 67 kartus teikta informacija žiniasklaidos priemonių atstovams ir kitiems suinteresuotiesiems, parengta 15 naujienų visuomenei asmens duomenų apsaugos temomis.

P-01-01-01-08 Metodinės pagalbos teikimas (parengtų dokumentų skaičius). Planuotas rodiklis 10, pasiektas – 7.

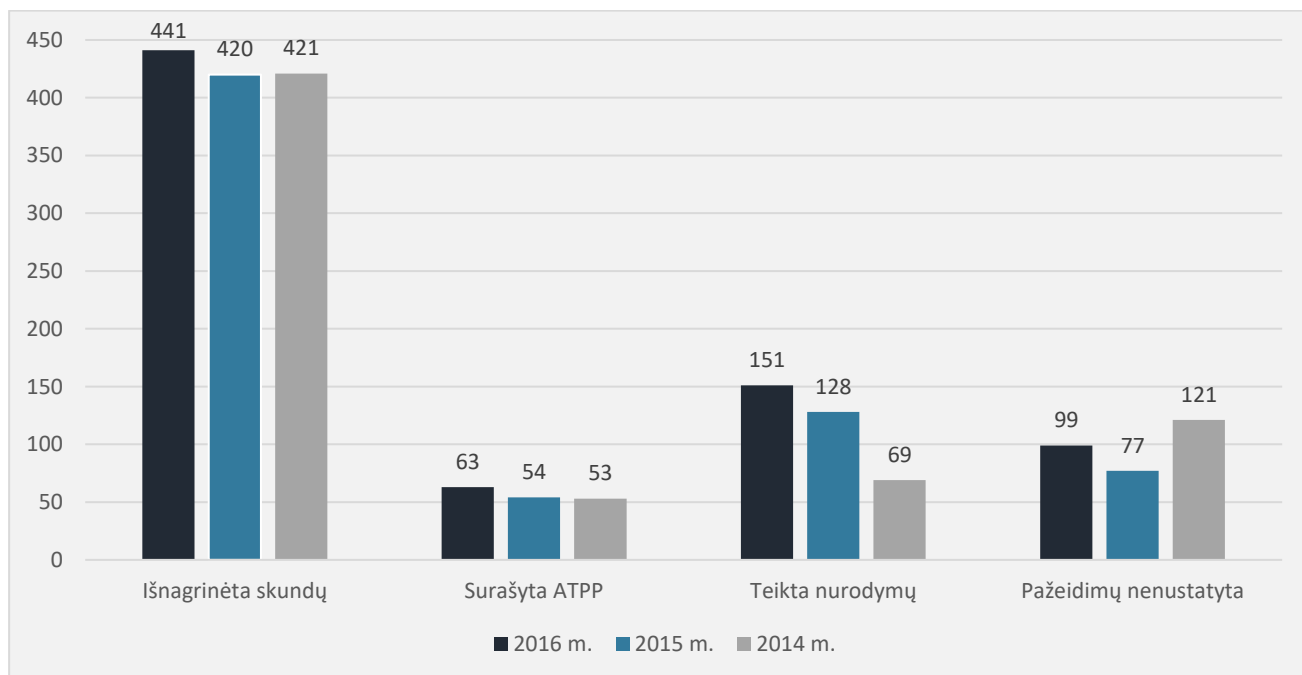
2016 m. VDAI parengė 5 viešąsias konsultacijas, 1 prevencinių tikrinimų apibendrinimą ir 1 teismų sprendimų apibendrinimą. 2016 m. dėl specialistų kaitos ir stygiaus VDAI nebuvo parengta 1 planuota viešoji konsultacija ir 2 rekomendacijos.

P-01-01-01-09 Asmenų skundų nagrinėjimas (išnagrinėtų asmenų skundų skaičius, proc.). Planuotas rodiklis 78, pasiektas – 78.

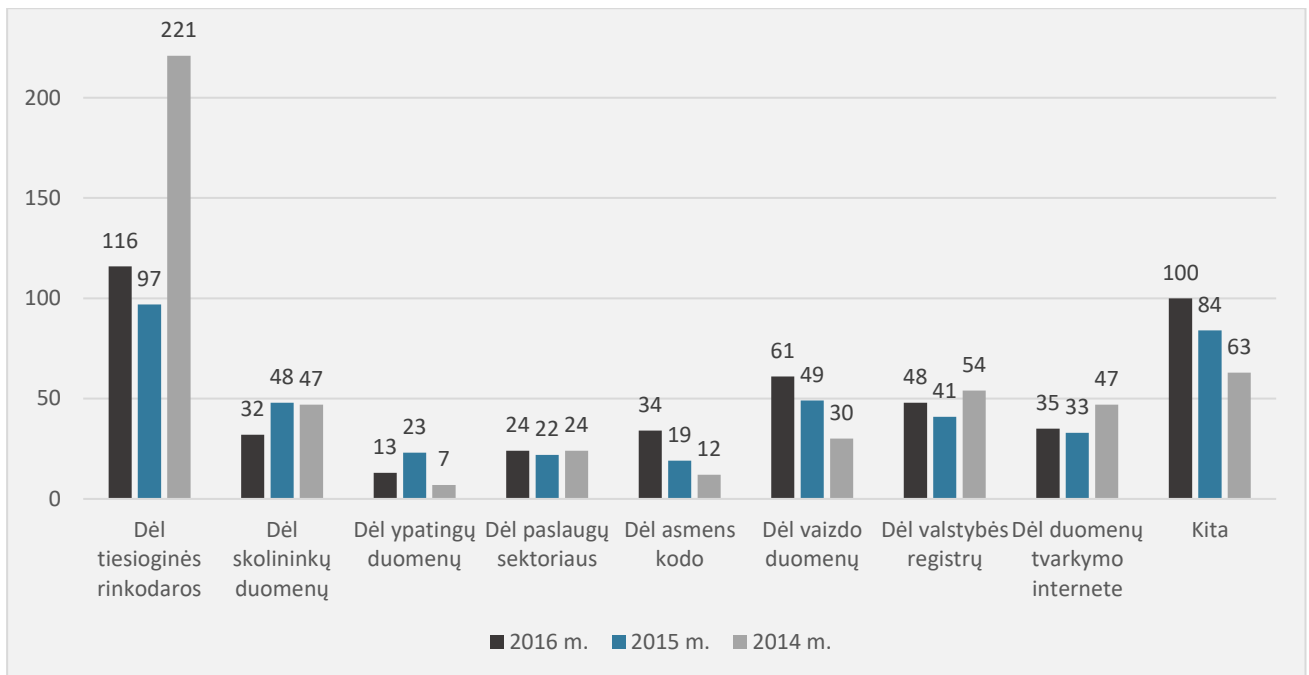
Išnagrinėtų skundų skaičiaus santykis su kalendoriniais metais gautų ir prieš tai buvusiais kalendoriniais metais nespėtų išnagrinėti skundų skaičiumi (procentais) geriausiai parodo skundų nagrinėjimo funkcijos vykdymo efektyvumą ir žmoniškųjų išteklių, skirtų šiai funkcijai vykdyti, užimtumą.

2016 m. gauta 443 skundai, iš jų 291 skundas dėl privataus sektoriaus veiksmų, 57 dėl valstybės institucijų, 82 dėl kitų institucijų, 13 atvejų skundžiamasis asmuo nenurodytas. Buvo tęsiamas 126 skundų, gautų 2015 m., nagrinėjimas. Iš viso 2016 m. išnagrinėta 441 skundas.

99 atvejais pažeidimų nenustatyta, pateiktas 151 nurodymas, surašyta 63 administracinių teisės pažeidimų protokolai. 2 ir 3 paveiksluose pateikta 2014–2016 m. skundų nagrinėjimo rezultatai ir gautų skundų pasiskirstymas pagal skundo pobūdį.

2 pav. Skundų nagrinėjimo rezultatai 2014–2016 m.

3 pav. Gautų skundų pasiskirstymas pagal skundo pobūdį 2014–2016 m.

P-01-01-01-10 Patikrinimų pagal Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnį darbo grupės, Europolo, Muitinės jungtinių priežiūros institucijų ir Šengeno antrosios kartos, Eurodac, Vizų priežiūros koordinavimo grupių pavedimus atlikimas (atliktų patikrinimų skaičius). Planuotas rodiklis – 1, pasiektas – 0.

Aptariamam laikotarpiu VDAI negavo pavedimų atlikti tokius tikrinimus.

P-01-01-01-11 Atsakymų į Konvencijos ETS Nr. 108 šalių paklausimus ir iš jų gautos informacijos pagal išsiųstus paklausimus apibendrinimų rengimas (atsakytų paklausimų ir parengtų apibendrinimų skaičius). Planuotas rodiklis – 50, pasiektas – 40.

Atsižvelgiant į ankstesnių metų statistiką, buvo planuojama parengti 50 atsakymų į kitų šalių paklausimus, tačiau buvo gauta 40. Į visus juos atskaitiniu laikotarpiu buvo atsakyta.

P-01-01-01-12 Ruošimasis ir dalyvavimas Konvencijos ETS Nr. 108 konsultacinio komiteto, Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnio darbo grupės, Europolo, Muitinės jungtinių priežiūros institucijų ir Šengeno antrosios kartos, Eurodac, Vizų, Vidaus rinkos informacinės sistemos priežiūros koordinavimo grupių posėdžiuose (posėdžių skaičius). Planuotas rodiklis – 11, pasiektas – 5.

2016 m. buvo planuota dalyvauti 11 posėdžių tų darbo grupių, kurių narės yra visų ES valstybių narių duomenų apsaugos priežiūros institucijos, tačiau VDAI dėl lėšų stygiaus atstovavo Lietuvai tik 5 posėdžiuose. VDAI prie minėtų darbo grupių veiklos prisidėjo teikdama rašytinę informaciją.

P-01-01-01-13 Duomenų valdytojų prašymų dėl asmens duomenų teikimo į trečiąsias valstybes nagrinėjimas ir įmonėms privalomų taisyklių derinimas (išnagrinėtų prašymų ir suderintų įmonėms privalomų taisyklių skaičius). Planuotas rodiklis – 40, pasiektas – 49.

Atskaitiniais metais buvo suteikti 26 leidimai duomenų valdytojams teikti asmens duomenis į trečiąsias valstybes, buvo 14 atvejų, kai tokius leidimus išduoti atsisakyta. 2016 m. 9 atvejais VDAI vertino, ar įmonės vadovaujasi įmonei privalomomis taisyklėmis (angl. *Binding Corporate Rules (BCR)*).

P-01-01-01-14 Išvadų dėl Europos Sąjungos ir Europos Tarybos institucijų rengiamų dokumentų teikimas (suteiktų išvadų skaičius). Planuotas rodiklis – 40, pasiektas – 46.

2016 m. buvo nagrinėjami iš Lietuvos Respublikos nuolatinės atstovybės, ministerijų ir kitų valstybės institucijų per LINESIS sistemą gauti Europos Komisijos ir Europos Tarybos darbo grupių ir (arba) komitetų rengiamų dokumentų projektai, teikta VDAI pozicija, išvados – taip prisidėta prie Europos Sąjungos teisės aktų rengimo. Taip pat buvo teikiamos išvados ir nuomonės dėl Europos Teisingumo Teisme svarstomų bylų.

P-01-01-01-15 Įgyvendinant prioritetą seminaruose dalyvavusių asmenų skaičius. Planuotas rodiklis 150, pasiektas – 161.

Įgyvendinant VDAI numatytą 2016 m. prioritetą trijose Lietuvos savivaldybėse – Alytaus miesto, Trakų rajono, Utenos rajono – VDAI organizavo seminarus tema „Pagrindiniai asmens duomenų apsaugos aspektai“ savivaldybių ir savivaldybių įmonių, kaip duomenų valdytojų, informuotumui privatumo ir asmens duomenų apsaugos srityje didinti. Tikslinė auditorija – savivaldybių tarybos nariai ir administracijos darbuotojai, savivaldybių įmonių darbuotojai.

Ūkio subjektų veiklos priežiūra

VDAI, 2016 m. įgyvendindama Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimą Nr. 511, prisidėjo prie administracinės naštos verslui mažinimo ir padėjo ūkio subjektams tinkamai įgyvendinti teisės aktuose įtvirtintus asmens duomenų tvarkymui ir privatumo apsaugai keliamus reikalavimus.

VDAI, atsižvelgdama į tai, kad nuo 2011 m. rugsėjo 19 d. yra prisijungusi prie Deklaracijos dėl pirmųjų verslo metų, vykdydama ūkio subjektų veiklos priežiūrą laikėsi minėtoje deklaracijoje įtvirtintų principų. VDAI, planuodama ir atlikdama prevencinius asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimus, netaikė duomenų valdytojams griežčiausių poveikio priemonių, o teikė nurodymus pašalinti nustatytus pažeidimus. 2016 m. VDAI atliko 84 prevencinius asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos patikrinimus savo iniciatyva. Atliekant tikrinimus nustatyta, kad, tvarkant asmens duomenis, daugiausia pažeidimų buvo padaryta dėl duomenų subjekto teisių ir dėl techninių ir organizacinių priemonių. Duomenų valdytojams, kurie nebuvo tikrinti, bet vykdė panašią veiklą, informuoti apie nustatomus pažeidimus VDAI parengė ir interneto svetainėje paskelbė tikrinimų rezultatų apibendrinimą.

Vykdydama ūkio subjektų veiklos priežiūrą, VDAI didelį dėmesį skyrė ūkio subjektų konsultavimui. VDAI 2016 m. parengė ir interneto svetainėje paskelbė 5 viešąsias konsultacijas, individualiai konsultavo tiek duomenų valdytojus, tiek duomenų tvarkytojus.

Dalyvavimas projektuose

Lietuva kartu su Austrija dalyvauja ES dvynių projekte Nr. UA/47b „Ukrainos Parlamento Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro institucinių gebėjimų saugoti žmogaus teises ir laisves stiprinimas pagal geriausią Europos patirtį“, skirtame užtikrinti ir stiprinti veiksmingesnės prevencijos ir reagavimo į žmogaus teisių pažeidimus mechanizmą Ukrainos Parlamento Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro institucijoje. Šiame projekte partnerių teisėmis dalyvauja Austrijos Ludwigo Boltzmanno žmogaus teisių institutas ir šios Lietuvos institucijos: Lietuvos teisės institutas, Lietuvos Seimo kontrolierių įstaiga, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Vilniaus universitetas, Centrinė projektų valdymo agentūra ir VDAI. 2016 m. projekto partnerės pasirašė jungtinės veiklos sutartį. Projekto trukmė – dveji metai.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
01	Tikslas: Užtikrinti duomenų subjektų teisių apsaugą, vykdant efektyvią duomenų valdytojų priežiūrą ir didinant visuomenės informuotumą duomenų apsaugos srityje			
R-01-01-01-01	Asmenų, žinančių apie įstatymų jiems suteiktas teises ir nustatytas pareigas asmens duomenų apsaugos srityje, dalis, proc.	44	35*	80
	Uždavinys: Tinkamai vykdyti asmens duomenų apsaugos sistemos priežiūrą			
P-01-01-01-01	Duomenų valdytojų registravimas (išnagrinėtų pranešimų apie duomenų tvarkymą skaičius)	2 000	2 133	107
P-01-01-01-02	Prevencinių patikrinimų atlikimas (atliktų prevencinių patikrinimų skaičius)	75	84	112
P-01-01-01-03	Išankstinės patikros atlikimas (išnagrinėtų pranešimų dėl išankstinės patikros skaičius)	400	502	126
P-01-01-01-04	Teisės aktų rengimas (parengtų teisės aktų skaičius)	7	7	100
P-01-01-01-05	Teisės aktų projektų derinimas (derintų teisės aktų projektų skaičius)	300	422	141
P-01-01-01-06	Konsultavimas asmens duomenų apsaugos ir privatumo apsaugos klausimais (suteiktų konsultacijų skaičius)	4 500	5 369	119
P-01-01-01-07	Visuomenės informavimas (parengtų visuomenės informavimo priemonių skaičius)	115	146	127
P-01-01-01-08	Metodinės pagalbos teikimas (parengtų dokumentų skaičius)	10	7	70
P-01-01-01-09	Asmenų skundų nagrinėjimas (išnagrinėtų asmenų skundų skaičius, proc.)**	78	78	–
P-01-01-01-10	Patikrinimų pagal Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnį darbo grupės, Europolo, Muitinės jungtinių priežiūros institucijų ir Šengeno antrosios kartos, Eurodac, Vizų priežiūros koordinavimo grupių pavedimus atlikimas (atliktų patikrinimų skaičius)	1	0	0

P-01-01-01-11	Atsakymų į Konvencijos ETS Nr. 108 šalių paklausimus ir iš jų gautos informacijos pagal išsiųstus paklausimus apibendrinimų rengimas (atsakytų paklausimų ir parengtų apibendrinimų skaičius)	50	40	80
P-01-01-01-12	Ruošimasis ir dalyvavimas Konvencijos ETS Nr. 108 konsultacinio komiteto, Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnio darbo grupės, Europolo, Muitinės jungtinių priežiūros institucijų ir Šengeno antrosios kartos, Eurodac, Vizų, Vidaus rinkos informacinės sistemos priežiūros koordinavimo grupių posėdžiuose (posėdžių skaičius)	11	5	46
P-01-01-01-13	Duomenų valdytojų prašymų dėl asmens duomenų teikimo į trečiąsias valstybes nagrinėjimas ir įmonėms privalomų taisyklių derinimas (išnagrinėtų prašymų ir suderintų įmonėms privalomų taisyklių skaičius)	40	49	123
P-01-01-01-14	Išvadų dėl Europos Sąjungos ir Europos Tarybos institucijų rengiamų dokumentų teikimas (suteiktų išvadų skaičius)	40	46	115
P-01-01-01-15	Įgyvendinant prioritetą seminaruose dalyvavusių asmenų skaičius	150	161	107

* VDAI lyginiais metais užsakydavo visuomenės informuotumo asmens duomenų apsaugos klausimais Lietuvos gyventojų apklausą, tačiau 2016 m. VDAI minėtos apklausos neorganizavo. Reprezentatyvią Lietuvos gyventojų apklausą atliko visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“ Žmogaus teisių stebėjimo instituto užsakymu. Tyrimas vykdytas 2016 m. liepos mėn.

** Išnagrinėtų skundų skaičiaus santykis su kalendoriniais metais gautų ir prieš tai buvusiais kalendoriniais metais nespėtų išnagrinėti skundų skaičiumi (procentais) geriausiai parodo skundų nagrinėjimo funkcijos vykdymo efektyvumą ir žmogiškųjų išteklių, skirtų šiai funkcijai vykdyti, užimtumą.

Daugelis VDAI numatytų rodiklių 2016 m. buvo pasiekta ir viršyta. Svarbu atkreipti dėmesį, kad spartus technologijų vystymasis, plėtojimas, elektroninių paslaugų kūrimas, tobulinimas bei populiarėjimas lemia poreikį tvarkyti asmens duomenis automatiniu būdu. Kartu su informacinės visuomenės pokyčiais, būtinybe tvarkyti asmens duomenis tinkamai ir užtikrinti asmenų teisę į asmens duomenų apsaugą bei privatumą didėja ir daugelio VDAI priskirtų funkcijų apimtys, nuolat didėja VDAI valstybės tarnautojų darbo krūvis, tačiau žmogiškieji ištekliai 2016 m. vis dar buvo nepakitę. Būtent dėl žmogiškųjų išteklių stygiaus nebuvo pasiektas planuotas rodiklis „Metodinės pagalbos teikimas“. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1815 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ VDAI buvo nustatytas didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 30. Iš jų: 1 valstybės pareigūnas, 28 karjeros valstybės tarnautojai ir 1 darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1329 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ VDAI didžiausias leistinas pareigybių skaičius padidintas dviem, tačiau 2016 m. jos VDAI dar nebuvo įsteigtos.

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. eurų	Panaudoti asignavimai, tūkst. eurų	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai	716,0	716,0	100
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	716,0	716,0	100
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos			
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos			
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

III. KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS

VDAI 2016 m. nekoordinavo tarpinstitucinių veiklos planų, plėtros programų ar strategijų įgyvendinimo.

IV. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

VDAI 2016 m. vykdydama savo veiklą prisidėjo prie šių 16-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 m. programos nuostatų įgyvendinimo:

88. „Atkursime pasitikėjimą tarp valdžios ir verslo subjektų, atsižvelgsime į konkurencines sąlygas, gerinsime bendrą verslo aplinką, mažinsime administracinę ir reguliavimo naštą, siekdami išlaisvinti verslo kūrybinį ir inovacijų potencialą. Tobulinsime verslą kontroliuojančių institucijų veiklos metodus.“

VDAI prisidėjo prie šios nuostatos įgyvendinimo vykdydama programos priemonę 01-01-01 „Prevencinė duomenų valdytojų priežiūra“.

90. Skatinsime plėtoti verslą, kuris būtų konkurencingas vidaus ir užsienio rinkose, grįstas inovacijomis bei informacinėmis technologijomis ir saugus aplinkai. Plėsimės elektroninės valdžios paslaugas verslui. Gerinsime verslo, ypač smulkiojo ir vidutinio, prieigą prie finansavimo šaltinių naudojant finansinius instrumentus.

VDAI prisidėjo prie šios nuostatos įgyvendinimo vykdydama programos priemones 01-01-01 „Prevencinė duomenų valdytojų priežiūra“ bei 01-01-03 „Konsultacijų teikimas ir visuomenės informavimas“.

93. „Užtikrinsime asocijuotų verslo organizacijų ir kitų socialinių partnerių dalyvavimą sprendžiant valstybei ir verslui aktualius klausimus, rengiant naujų įstatymų projektus, juos svarstant. Sieksime verslą kontroliuojančių institucijų konsolidacijos. Priežiūros institucijos turėtų tapti pirmiausia verslo konsultantais ir tik tyčinio piktnaudžiavimo atvejais – baudėjais. Ugdysime visuomenės verslumą, tą pradėdami jau mokyklose. Užtikrinsime mokestinės aplinkos verslui pastovumą – nauji mokesčiai būtų įvedami apie tai paskelbus ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius iki jų įsigaliojimo.“

VDAI prisidėjo prie šios nuostatos įgyvendinimo vykdydama programos priemones: 01-01-02 „Dalyvavimas formuojant politiką“ ir 01-01-01 „Prevencinė duomenų valdytojų priežiūra“.

454. „Žmogaus teisių apsaugą užtikrinsime nuosekliai tobulindami teisinę sistemą. Lietuvos piliečių teisių ir pareigų įgyvendinimas turi būti neatsiejamas nuo demokratijos raidos ir atsakomybės už šalies ateitį.“

VDAI prisidėjo prie šios nuostatos įgyvendinimo vykdydama programos priemones: 01-01-02 „Dalyvavimas formuojant politiką“ ir 01-01-03 „Konsultacijų teikimas ir visuomenės informavimas“.

516. „Aktyviai prisidėsime prie ES laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės stiprinimo, veiksmingo išorinių sienų valdymo.“

VDAI prisidėjo prie šios nuostatos įgyvendinimo vykdydama programos priemones: 01-01-04 „Asmenų skundų nagrinėjimas“ ir 01-01-05 „Tarptautinių įpareigojimų vykdymas“.

V. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI

2017 m. VDAI planuoja įgyvendinti vieną prioritetą – **„Pasirengimas asmens duomenų apsaugos reformai Lietuvoje“**.

Europos Parlamento 2006 m. balandžio 27 d. priimtas Reglamentas bus pradėtas taikyti, o Direktyva turės būti įgyvendinta 2018 m. gegužės mėn. Prie šios asmens duomenų apsaugos reformos Lietuvoje VDAI planuoja prisidėti parengdama pasiūlymus dėl teisės aktų projektų ir pateikdama juos Teisingumo ministerijai (2016 m. 2 pasiūlymai dėl teisės aktų projektų, 2017 m. – 2) bei 2017 m. pradėdama rengti VDAI direktoriaus įsakymų projektus, numatytus Lietuvos narystės ES informacinėje sistemoje (LINESIS).

Direktorius

dr. Algirdas Kunčinas